Bu eserin;

kataloglanması, dijital ortama aktarılması ve

elektronik ortamda kullanıma sunulması

İstanbul Kalkınma Ajansı (İSTKA)'nın desteğiyle

İBB Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı

Kütüphane ve Müzeler Müdürlüğü (Atatürk Kitaplığı)

tarafından gerçekleştirilmiştir.

Proje No	:	İSTKA/2012/BIL/233
Destek Programı	:	Bilgi Odaklı Ekonomik Kalkınma Mali Destek Programı
Projeyi Destekleyen	:	İstanbul Kalkınma Ajansı (İSTKA)
Proje Adı	:	Osmanlı Dönemi Nadir Eserlerin Kataloglanması, Dijital Ortama Aktarılması ve Elektronik Ortamda Kullanıma Sunulması
Proje Sahibi Kuruluş	:	İBB Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı
Proje Yüklenicisi	:	Yordam BT Ltd. Şti.
Proje Uygulama Yeri	:	Kütüphane ve Müzeler Müdürlüğü - Atatürk Kitaplığı İSTANBUL – Beyoğlu

Bu sayısal kopya; eğitim - öğretim, bilimsel araştırma veya haber amacıyla kullanılabilir.
Ticari ya da başka bir amaçla kullanımı yasaktır.

İST. BELEDİYE
1894
KÜTÜPHANESİ
İSTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ
ATATÜRK KİTAPLIĞI
I.B.B.
ATATÜRK KİTAPLIĞI
1894
1924

جمل حکمیه

بر جوق حکمای اسلامیه‌نك نطقلرینی حاویدر

اثر
میرکون رشدیه‌سی معلم اولمکندن متقاعد الحاج
محمد عارف

OSMAN ERGİN
KİTAPLARI
No. 1374

هر حقوقی محفوظدر

عالی جوارنده ابوالسعود جاده‌سنده محمود بك مطبعه‌سنده
طبع اولنمشدر .
۱۳۳۲

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

جمل حکمیه

بر چوق حکمای اسلامیه‌نك نطقلرینی حاویدر

اثر
میرکون رشدیه‌سی معلم اولمکدن متقاعد الحاج
محمد عارف

OSMAN ERGİN
KİTAPLARI
No. 1894
1374

هر حقوقی محفوظدر

T. 1374

باب عالی جوارنده ابوالسعود جاده‌سنده محمود بك مطبعه‌سنده
طبع اولنمشدر .
۱۳۳۱

İSTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ
ATATÜRK KİTAPLIĞI

جمل حکمیه

بسم الله الرحمن الرحیم

الحمدلله رب العالمین والصلاة والسلام علی سیدنا محمد وعلی اله وصحبه اجمعین . معلوم ارباب فضل وعرفاندرکه بر ملتك ترقی وتعالیسی او ملتك تهذیب اخلاق ، تحصیل علم وصنعت و بوسایه‌ده اکتساب مدنیت وثروت ایتمیله قائم اولوب اخلاقی مختل و واسطهٔ ترقیدن محروم بر قوم هر نه‌قدر چالیشوب چابالاسه نتیجه‌سی ینه موجب خسران اوله‌جغندن اشبو عبد کمبضاعه یعنی میرکون رشدیه‌سی معلم اولمکندن متقاعد الحاج محمد عارف داعیلری‌ده نجه اولیای کرام وفضلای عظام حضراتنك اول امرده انسانی تهذیب اخلاق ایتمش بر انسان کامل قیلمق ایچون ایراد بیوردقلری حکمت آمیز کلام قدسیه‌لرندن جمع وترتیب ایله مکاتب عالیه ورشدیه‌ده تعلیم وتدریس ایلدیکی اثردن اولادوطنك جمله‌سنك دخی مستفید ومستفیض اولمسی امینه‌سیله یمنه‌الکریم بو دفعه جمل حکمیه نامیله طبع وتمثیل قلندی. مرتب ودلالی بولندیغی اشبو مجلهٔ مفیده‌نك اثنای ترتیب وطبعنده مصادف نظر اولان سهو وخطانك مستور بیورلمسی مطالعه‌سنه رغبت بیوران ذوات کرامك فضل وذکاسندن نیاز اولنور . ومن الله التوفیق

(تواضعهٔ دائر کلمات جمیله)

تواضع اویله جالب شرف بر خصلت جمیله درکه (حضرت سید ولد آدم) صلی الله تعالی علیه وسلم افندمز حضرتلرینك (تواضع شرفك آغیدر) مألنده اولان کلام حکمت نبوتپناهیلریله تعریف بیوردقدی . علماء اعلام ومشایخ کرامك رهبری امام حسن بصری حضرتلری بر سائله جواباً : تواضع اولدرکه کندی خانه‌کدن چیقوب هر کمی کورر ایسه‌ك اول کیمسه‌نك سنك اوزریکه فضل ورجحانیتی اعتقاد ایتمکدر : بیوردیلر بر کیمسه‌ایکا بردن بریسنه بکا تواضعی اوکرت دیدی . اول ذات دخی بر سندن بیوك بر کیمسه‌یی کوردیکك حالده دین وعمل صالحه‌ده بنی سبق ایلدیکی جهتله بوآدم بندن خیرلودر وسندن کوکینه ملاقی اولدیغه صورتده کتاهلرله کوتی ایشلرده بوآدمدن اول بولندیغم ایچون بن آندن دها فنایم دیملیسك : اولوقت تواضع ایتمش اولورسك دیدی . نقل ایدرلرکه جناب ابن السماك برکون مجلس هارون الرشیده کلدکده جناب هارون همان برندن قیام واهل تقوا وصلاحه لایق بر صورتده ایفای مراسم تعظیم واحترام ایلدی. مشارالیه ابن السماك پادشاه زمانك بو وضع درویشانه‌یی کورنجه یا امیرالمؤمنین سنك سلطنتك حالنده تواضعك جهتی سلطنتدن دها بیوکدر دیدی. جناب امام المسلمین دخی بو کلام مناسب المقامی تحسین وسخن بلیغك موقعنده واقع

اولدی دیه‌رك مشارالیهی مظهر شایان آفرین ایله برقات دها دهکشای حکمت اولملغنی ارزو ایلدی. حضرت ابن السماك دخی امتثالاً للامر تحریك چرخ لسان عذب‌البیانه ابتدار وفم حکم توأمندن بو صورتله لآلئ کرانبها نثار ایله جناب آفرینندهٔ جهان تقدست ذاته عن شوائب والنقصان حضرتلری بر بنده‌سنه مال وجمال وجاه واقبال احسان ایدرده اول قول عطیهٔ الهیه اولان اوملدن کرم وانفاق ایله هم جنسلرینك ارباب احتیاجنی حصه‌دار ایتمه وجمال ایله عفت وپرهیزلکه جالیشوب وجاه وبرزکی حالنده‌ده تواضع نما اولسه جناب احد اول کیمسه‌یی زمرهٔ مخلصین ومقربیندن عد بیورور دیدی. جناب هارون بوکلمات طیبه‌دن ممنون اولمغله فی‌الحال حقه وقلم طلب ایدوب خط دستیله بو بیتلری یازدی.

بیت

(زیرکاه آزموده اندیش بتواضع زبان نکرد کسی)
(از تواضع بلند کرد ونام ونه تواضع رسیده اندیکان)
(متواضع بزرگوار بود مظهر لطف کرد کار بود)

(مألی)

ارباب عقل وزکا چوق تجربه ایتمشلرکه تواضع یوزدن برکیمسه زیان کورمامشدر. انلر تواضع ایله نامارینی عالی ایتدیلر وتواضع سببیله مقصدلرینه واصل اولدیلر یعنی لابس حلیهٔ تواضع عالی قدر ولطف حضرت حقه مظهر اولور دیمکدر. ملوك سالفه‌دن بری برکونك صباحنده تاج بسر اولدینی حالده طوپراق

اوزرنده اوطورر ارکان دولتی یوحالی مشاهده ایدنجه نظر تعجب وحیرتلرینی موجب اولوب ای پادشاه عالی تبار بوکا سبب ندر دیو سؤال واستفسار ایتدکلرنده تحقیق بن بعض کتب سماویه‌ده جناب حقك قوله برنعمت انعام ایتدیکم وقتده تواضع ایدرسه بن اونعمتی کندوسیچون اتمام ایدرم بیورمش اولدیغنی کوردم بوکیجه‌ده بنم بر ارکاك چوجغم دنیایه کلدیکی جهتله جناب واهب العطایایه ایفای شکران نعمت ضمننده تواضع ایتدم دیدی تواضع ایتکه ارتفاع وعلو مکانیله برابر صویه نظر ایدنه آلچق کوریلان یلدز کبی اولهـك وآلچلغیله جو سمایه صعود ایدن دومان کبی اولمیه‌سك.

بیت

(تواضع کند هرکه انسان بود که نخوت زافعال شیطان بود)
(تواضع ترا ارجمندی دهد زوی شرف سربلندی دهد)

(مقادی)

تواضع خصائص جمیلهٔ انسانیه وکبر ونخوت ایسه منفورهٔ شیطانیه‌دندر. تواضع صاحبنه‌جالب عزت وباعث اکتساب شرف علومتزلندر. خلاصهٔ کلام انسان اوهام وخیالات باطلهٔ دنیویه وتسویلات والفاأت کاذبهٔ شیطانیه‌یه آلدانوبده نفسنده غیر اوزرینه اصلا بر وجهله تفوق کورملی وفقر جهتیله ویا عوارض سائره سببیله ابناجنسنك هیچ برینه نظر حقارتله باقملی. حقایق احوال بشر انجق معلوم جناب خالق خیر وشردر.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

اللهم انا نسئلك العصمة من الزلل فى كل قولٍ وعملٍ

آمين

بيت

بعض حكما تواضع حاسدى يوق بر نعمتدر تكبر ايسه
راحى يوق بر مصيبتدر ديمشاردر .

(ادبه دائر كلمات مقبوله)

شعرادن بريسى : جناب واجب‌الوجود عز وجل هيچ بر انسان ايچون عقل وادبدن افضل برشى احسان بيورمامشدر كشينك حياتى انجق عقل وادبدر بو ايكى موهبهٔ جليله‌نك فقدانى حالنده آنك اولومى دها اولى اولهجقى بى‌شك وريبدر ديمشدر . فى‌الحقيقه حليهٔ عقل وادبدن عاطل وجود ، شيخ كبى يعنى روحسز برجسد حكمنده اولوب بويله قالب بيجانك جلب منفعت ودفع مضرته وابناى جنسى اره‌سنده حس معامله ومعاشرته طبيعى موفق اولهميه‌جغنه نظراً آجى بر صورتده يشامقدن ايسه اولومى البته دها طاتلودر .

(بعض حكما) وصف ادبه بوصورتله زبان كشاد حكمت اولمشلردر . خاصة ادب كافهٔ خصائص ممتازه‌دن عالى وقيمتجه آنلردن پك بهاليدر ا ب رافع احساب حسيسه وجالب رغائب نفيسه‌در . قوم وقبيله‌سز اولهرق صاحبنى عزيز ايدر وبر مصيبت حاولدن ناشى اوليهرق يار ومحبلرى چوغالتير . سز حليهٔ فاخره اولمق اوزره آنى كيكز وخليل وجليل روح ايدرك آنكله زينتلنكز . ادب حال وحشتده سزه مونس اولور وقلوب مختلفه‌يى جمع ايلر ديمشدر . حضرت امام على افندمزك تهذيب اخلاقه نافع برمقالهٔ حكمت بيانارنده بيورلر . حليم اولان بيور بيويان‌دخى مستفيد اولور . اوتانان محروم وخوف ايدن مأيوس اولور . طالب رياست سياست اوزرينه صابر اولماليدر .

يعنى مقصودينه نائل اولمق ايچون محنت ومشقتلره تحمل ايتمليدر .
نفسنك عينى كورن ديكرينك عينى كورمز .
سل سيف بغى ايدن اول سيف ايله قتل اولنور .
قرنداشنه قويو قازان كندوسى اكا دوشر .

كناهنى اونوتان بشقه‌سنك كناهنى بيوك كورير . ديكرينك پرده‌سنى يرتانك خانه‌سنك كيزلو ايشلرينك پرده‌سى يرتيلور . ايشلرده مكابره ايدن يعنى حقه كردن دازه اولميان هلاك اولور دكزك آنكين طرفلرينه ملاحظه‌سز صالدران باتار . رأى‌خودبينى بكنان يا كيلوب طوغرى يولدن صاپان وعقليله استغنا ايدن خطا ايدر . ناس اوزرينه تكبر ايدن ذليل اولور . وعمله درينه وارمان اوصانور . آلچقلر ايله صحبت ايليان تحقير واهل علم ايله قالقوب اوتوران توقير اولنور . كوتو يولره كيرن متهم اولور . خوبى كوزل‌اولانك يوللرى قولايلاشور . كوزل‌سوز سويليان‌مهيب‌اولور . جناب حقدن‌خوف ايدن مقصدينه‌اولاشير . يولارينى جهلله تسليم ايليان طريق عدالتى براقير . اجلنى‌بيلان املنى قصالير . قرنداشكى عيبلريله برابر قبول ايله وكناهلرينى پوشيده ايدوب كيزله . سفيهك بهته يعنى مبهوت ايده‌جك

تجاوزات سفيهانه وزمانه‌نك خطربنه يعنى اغير ايشلرينه صبر وتحمل ايت . داعيهٔ تفوق ايله ترك جواب ايله . يعنى بركيمسه ايله محاوره ايتديكك زمانلا كا تفوق ايده‌جكم ديوافكار معلومات ايتمه . وظالمى حساب كوريجيسنه . يعنى جناب احكم الحاكمينه حواله قيل

(ادب) بيت

(ادب آموز ازان ادیب كه او)

(ادب از حضرت خدا آموخت)

(بر كس خوان سبق كه درهمه حال)

(سبق ازلوح كبريا آموخت)

(معناسى)

ادبى حضرت حقدن اوكرنمش اولاندن اوكرن . وهرحالده لوح كبريادن تعلم ايتمش بولنان بر كسه يانينده درس اوقو يعنى حقيقت بين ذاتدن درس كور ديمكدر .

مولانا جلال‌الدين رومى حضرتلرى مثنوئ شريفلرنده بيوررلر .

بيت

(ازخداجوييم توفيق ادب بى ادب محروم كشت‌ازلطف رب)

(از ادب پرنور كشته نه‌فلك واز ادب معصوم پاك آمد ملك)

(مألى)

جناب حقدن‌ادب احسان بيورمسنى ديلرز . ادبسزلر لطف

لطيفدن محرومدرلر . ادبدن نه فلك پرنور اولدى . وملائكهٔ كرام دخى ادب جهتيله پاك ومعصوم كلدى .

ديكر

بيت

(ادب بهتر از كنز قارون بود فزو نترز ملك فريدون بود)

(بزركان نكردند پروای مال كه اموال‌راهست رو درزوال)

(عنان سوى علم وعمل تافتند كه نام نكو از ادب يافتند)

معناسى

ادب قارونك دفينه‌سندن وفريدونك ملكندن دها ايو وبيوكدر . بيوكلر اموال ايچون‌وجه زوال اولديغنى بيلدكلرندن مال دنيايه اهميت ويرمديلر . وعنان نفوسلرينى يعنى نفسلرينك دزكينلرينى علم وعمله طوغرى بوروب ادب سبيله كوزل نام بولديلر . بعض حكمايه طبيعت مولده‌دنصكره عقله اك زياده يارديم ايدن قنغى شيدر ديندكده تحصيل اولنمش ادبدر ديدى . بعض عرفان دخى تعريف ادبده بويوله دهنكشاى بيان اولديلر . (ادب) ايكى نوعدر . برى خلقى وجبلى اولان طبيعت وديكرى تعليم ايله تحصيل اولنان‌روايت ادبدر . برنجيسى برنجيسى اصل ايكنجيسى فرعدر . وهرشى مطلقا اصلندن تفرع ايدر . ديمك ايسترلر كه اصل يرادلشده طينتى آب جوهر تاب ادبله مجبول اولميان بر كسه‌ده صيقل تربيه تأثيراتيله جوهر مكنون حاصل ورونمون اولمز فقط قارئينه خفى دكلدركه مفاد كلام وهلهٔ اولاده ا كلاشيله‌بيله‌جكى وجهله مطلقا عدم

تأديب جهتنه معطوف اولميوب انجق تربيه‌نك كاليله حسن اجراسندن صكره تبين وتعين ايده‌جك اولان برحقيقتى بيانسدن عبارتدر . يوخسه ترك تربيه‌يى هيچ برعقل سليم تجويز ايتميه‌جكى كبى قبول تربيه ايچون وجود وعدمى بدايت امرده بزجه مجهول بولنان جوهر استعداد طبيعيى كشف ايتمك بهمه‌حال امر تربيه‌نك كما ينبغى ويليق اجراسنه متوقف اولمغله برابر تربيه وتأديب خصوصنجه مربيلر طرفندن ذره قدر تسامح وفتور وقوعه كتيرلميوب كركى كبى صرف نقديئه‌همت وغيرت بيوريلوبده جوهر استعداد ظاهر اولمزسه بيله اولبابده‌كى مساعى واقدامات ثمره‌سز قالماز . بو-وزيمز ايراد ايده‌جكمز مثال ايله كسب‌وضوح ايدر . مثلا قنى نوع دمردن اولديغنى بيلديكمز برخام دمر پارچه‌سى الميزه كچرده قلنج يابديرمق ايسترسه‌ك اولا نه يابه‌جغز شبهه يوقكه مذكور دمرى استاد خبيره ويروب آنك معرفتيله بر قاچ دفعه آتشدن صوبه وصوبدن آتشه آتلمنجه وبر خيلى چكچلر اوريلوب قلنج قلغنه وضع ايله رونق و جلاسنه مطلوب وجهله خدمت اولمنجه مشاهده‌سى آرزوسنده اولديغمز ضيائى جوهر مكنوزه ديدهٔ ناظره عرض وكشف رموز ايتمز . اكر انجام كارده كارخانهٔ استاذ حاذقده اشلتمش اولان سيف مذكور انظار عموميه‌يه قارشو عرض جوهر خاص ايله شمشير بى نظير اولهرق قرين ظهور اولورسه مقصدك اعلاسى حاصل اولمش اولهجنى كبى شايد قضيه منعكس اولوب وجوهر قيمتدار درجه‌سنده بر اثر كورلمزسه اوحالده‌ده كسمك خصوصنجه دكنك ايله مساوى عادى بر خام دمردن كسر بچر قلنج يابديرلمش

اولور اما جوهرسز ايمش بارلامزمش بأس يوق جوهر ذاتى وضع ايتمك صانع حاذقك قوهٔ اقتدارنده اولديغى جهتله اكا عائد وظيفه اولميوب او ايش انجق صنع قويم صانع قديمدر . بعض بلغانك قلنج ايلك يابيلشيله يعنى خاملغيله قالمش اولديى دكنك حكمنده اولوب كسمز اولوردى مألنده‌كى كلامى مدعامزه دليل كافيدر .

ملوك اموىه‌دن عبدالملك ابن مروان شوكات ايله چوجقلرينه اجراى پند ونصح ايدرمش . سز تحصيل علم وادبه ملازم اولكز زيرا كندوسنه محتاج اولديغكز حالده ادب سزك ايچون مال ومستغنى بولنور ايسه كز جهال اولور . يعنى تحصيل ادب شاه كدايه الزم واكتسابندن استغنا كوسترمك ايلروده باعث پشيمانى وندامتدر . بعض حكما دخى بيلمكه مال ايله حاصل ايلديكك جاه واعتبار ماله ملازم اولوب هان مال زائل اولدقده اوده زائل اولهجنى بى ريب وشك وادب سببيله احراز ايتديكك موقع عالى هرزمان سندن غير منفك‌در . دير ايمش .

اصنف ابن قيس حضرتلرى ادبك باشى نطق اولوب انجق فعليات اولمنجه سوزده . وجوه‌دلك بولمنجه ماليده . ووفايه اقتران ايلمنجه دوستده . وورع اولمنجه فقهده . ونيت يعنى عزم وجزم قطعى ايدلمنجه طوغرى لقده . خير وفائده يوقدر . بيورمش .

بعض ذوات كرامك كلام حكمتلرى

عبدالله بن عباس رضى الله تعالى حضرتلرى علوم دينيه‌دن

بیلمسی لازم اولان وعلم ادبدن امثال ومناسباتی ایراده کافی بولنان مقداری بیلمك کفایت ایدر بیوردی .

سفیان ثوری رحمة‌الله

ادبك باشی کشی کندی قدرینی بیلمکدر . بیوردی .

مطلقه الزیدی

هر ادیب بش شیدن استغنا ایده‌مز . برنجیسی بلاغت . ایکنجیسی فصاحت اوچنجیسی حسن عباره دردنجیسی اثار اصحاب کرامه کسب وقوف ایتمك بشنجیسی احادیث حضرت سیدالانامی ازبرلمکدر دیدی .

بعض حکما

حسب ادبه ومعرفت تجربه‌یه محتاجدر دیمشدر . بابالر میراث اولهرق ادبدن خیرلو برشی ترك ایتمدیلر . زیرا آنلر ادبله اموالی اکتساب وجهل ایله اتلاف ایدرلر . دیکر، حسن خلق ارقداشلرك وادب میراثلرك وتوفیق پولارطوتیجیلرك خیرلوسیدر دیمشدر .

اقوال وافعالنده استفاده اولنه‌حق ذات ایله مصاحبت شرعاً وعقلاً احوال مذمومه اصحابندن اجتناب اکتساب شرف مصاحبت اخباردنیاده انسان ایچون الك عزیز مالك قیمتدار اولدیغی کبی مخالطهٔ بدخویان وادانی دنی دنیچه باعث ندامت وپشیمانیدر چونکه سر مصاحبه امور خیریه وشریفه ساری بولندیغی جهتله صحبت ایدیلهجك اشخاصك وحسن وقبیح حالارینه کوره مخالطه‌ومصاحبه‌لرندن برخوی اقتباس ایتمك ممکن دکلدر . بناءً

علیه شودارفنانه ناموس وحیثیتی ایچنده یشامغله برابر آخرتی ده معمور ایتمك ایستیانلرك اقوال وافعالندن استفاده اولنه‌بیله‌جك ذوات عرفان صفاته مصاحبت وشرعاً وعقلاً احوال مذمومه اصحابندن بالتوقی هارب اولمالری اقتضا ایدر . معلوم ارباب علومدرکه خصائل ممدوحه ومذمومه ارهسنده نقدر فرق ونسبت وار ایسه بونلرك تحصیل واقتباسیچون لازم کلن مدت دخی همان او نسبتده‌در . مثلا بر انسان اون سنه ظرفنده تحصیل کمالات ایده بیلورسه نقائص ورزائلی بر قاچ آی ایچنده کاملاً اخذواقتباس ایلر . بواجلدن مصاحبت اهل عرفانه کوستریله‌جك رغبتدر . زیاده صحبت ارزوسندن تجنب وتحفظ اولنمق لازم وبو حال بعینه بر یوقشی چیقمق ایله ایتمکه مشابه اولوب یوقش واپش پشمه‌کی فرق وتفاوت دخی طفل ایجد خوانلرده بیله معلوم ومسلمدر . طبیعت دوستلردن قزانیلور برشی اولدیغندن سن مکارم اخلاقه مالك بر ذات ایله همدم اول نته کیم روزکار اوغرادیغی نسنه‌لردن یعنی پیس قوقویی پیس قوقولردن وکوزل قوقویی کوزل قوقولودن اخذ ایلر .

حضرت امام علی افندمزك اقوال حکمت اشتمالرندندر . کوتو آدملرله قالقوب دوشمك دکزه بنمکدر . یعنی دریا سفرلرنده اولان مخاطره، آشرانك مصاحبتلرنده همان بعینها موجوددر . بر ضرورت مفرطه وصحیحه ایجاب ایتمینجه کشتیبه سوار اولمق کار عاقل اولمدیغی کبی بر لزوم مشروع وضروریه‌یه مستند اولمیه‌رق اختیار صحبت اشرار دخی مورد دار بوار اوله .

(اداب علوم نافعه‌یه دائر کلمات جامعه‌در)

(١) اداب خلق ایله و قوعبوله‌حق معامله واختلاطده طوغرو حرکت ، الفت وصحبتی مظهر تحسین اوله‌حق صورته افراغدن عبارتدر .

(٢) اداب ممدوحه‌دن بی بهره ایسه‌ك بولندیغك مجلسده سکوته ملازم ومداوم اول زیرا سکوت‌ادبی اولیان آدم ایچون ادبدن معدوددر .

(٣) عقلك مایهٔ نشو ونمای آداب حسنه اولدیغندن تحصیل آداب ایتمان آدمك عقلی کوندن کونه آزالوب ترهات ومعایبی چوغالور .

(٤) اصالت ونجابت‌حسبیله حصوله کلان شرف وحیثیت انسانیه‌یی آدابدن بی بهره اولمقلق افساد وازاله ایدر .

(٥) انسان دنیلانلر نشر علوم ایتمك ویاخود استحصال علومه اشتغال ایتمك ایله ابنای جنسنه ایصال منافع املنده اولا‌نلردر . وبونلردن ماعداسی حمقادن وسیوری سینك کبی موذی یاتدن صاییلور .

(٦) اولادکز بیوبوب قابلری مشاغل دنیویه ایله مالا مال اولمزدن اول علم ومعرفت اوکرتمکه مسارعت ایدکز .

(٧) علم وکمال‌صاحبنی دائما خیر وحسناته سوق‌ایده‌جکندن هر بر فضائلك انك واسطه‌سیله مندفع اولور .

(٨) علوم شریفه‌یه مشاق تعلمه تحمل ایله نائل اولنور .

(٩) سوزده بلاغت عوامك اکلایه‌جغی کلمات واضحه

وخواصك ممنون ومتلذذ اوله‌جغی تعبیرات لایقه‌استعمالیله حاصل اولور .

(١٠) اجرای بلاغت‌اثنای تکلمده هرکسك اکلایه‌جغی کی سویلکدن ومکانباب ومخابراتده دخی خلقك بیلدیکی لغات مأنوسه یازمقدن عبارتدر .

(١١) کوچکلکده تحصیل اولنان علم ومعرفت طاشه حك‌اولنمش آثار نفیسه کبیدرکه لوحهٔ خاطردن اصلا زائل‌اولمز .

(١٢) تحصیل علوم ومعارفه سعی وهمت ایله زیرا علم قصور ومعاً بیکی اصلاح وازاله ایدر وحساد واعدا کی قهرایلر .

(١٣) کسب معارف ایله‌که کوچکلکده سنی اعوجاج جهلدك قورتاروب نهج مستقیم کماله ایصال وبیوکلکده سکا ترقی بخش اوله‌رق مغبوط اقران وامثال ایدر .

(١٤) کمال ومعارفله تزیین واکمال قلنمش عقل انسانه دائما محاسن اموری اختیار ایتدرر واختلاط وصحبتلری مستلزم خیر ومنفعت اولان مجالس علمایه سوق ودلالت ایدر .

(١٥) تحصیل علومدن مطلوب اولان ثمرهٔ نافعه اوکرندیکك شی ایله عمل وحرکت ایتمکدر .

(١٦) دائما خوف واحتراز ایلدیکك فقر واحتیاجدن جاهل قالمقلغك دها اشد واشنعدر .

(١٧) فضائل وکمالات انسانیه‌یه عدم وقوف معیشات وقبحیاتك اك بیوکیدر .

(١٨) حکمت دینلان شی که اسباب معاش ومعاد آنکله

حاصل اولور. جهل اول حکمتك قپوسنه کایددر یعنی جاهل اولانلر نعمت عظیمهٔ حکمته نائل اولهمز .

(١٩) حیات حقیقی علم وعرفان اولدیغندن جاهل اولانلر حیاتده اولسهلرده اموات‌دن عد اولنورلر .

(٢٠) علما ایله دوش قالق وحکما ایله اختلاط واستیناس ایلهکه کوندن کونه علم ومعرفتك آرتسون ونفس واخلاقك مزکی ومذهب اولسون .

(١٢) محاسن وآدابله تزیین ذات وصفات ایدنلر حسیب ونسیب اولسهلرده عزیز ومحترم اولورلر .

(٢٢) بر مسئلهیی اوکرنوب حفظ ایتمك بیوك بر آله کیورمك وآنی اونوتمامق ایچون بر یره یازمق قید وبند محافظهسنه دقت ایلمك کیدر .

(٢٣) خط وکتاب فقیرك اسباب تعیشی استحصال ایله برابر اصحاب ثروت ویسار سلکنه ادخال وغنیلك دخی محاسن وفضائل ذاتیهسنی اکمال ایدر .

(٢٤) انسانك رأی وتدبیری عقلنك میزانیدر حالبوکه رأیك صواب واستقامتی ایسه علم ومعرفته محتاج بولندیغندن کثی معاملهٔ جاریهسنده مقیاس اعتدال اتخاذ ایدوجکی موازنهٔ عقلیهسنی شاشرمامق ایچون تحصیل علومه چالشمالیدر .

(٢٥) علم ومعرفت جهتیله وجوده کلان ریاست سائر صورتله قزانیلان ریاستلرك اشرف واعلاسیدر .

(٢٦) جاهلك سهو وخطاسی جهلی حسیله اعتنا اولنمیوب مستور قالور ایسه‌ده عالمك اقوال وافعالنه هرکس نظر دقت

وآنی کندولرینه معیار حرکت ایده‌جکندن چوك بر خطاسی درعقب شایع اولهجغی حسبیله عالم اولان ذات نفسنی وسائر خلقی وقایهٔ سهو وخطادن احتراز ایتملیدر .

(٢٧) بیلدیکنی خلقه اوکرتمکه چالیشوب منافع علمیهیی نشر وتعمیم ایتمك علمك زکاتیدر .

(٢٨) حلم علمك زینتی اولدیغندن انسان تحصیل علم ایتدکجه آنی اظهار کبر وجبروته آلت ایتمیوب تهذیب اخلاق ایله حلم وتواضعی اعتیاد ایتملیدر .

(٢٩) علمك شرف وزینتی موجبنجه عمل ایتمکهدر .

(٣٠) تحصیل علمه چالیشان شاکردان خواجه ومعلملرینه تواضع واحترام کوسترمکله تزیین ذات ایدوب وفیض آلوب فائق الاقران اولورلر .

(٣١) بیلمدیکك شیئی سؤال ایله اوکرنمك عیب دکلدر. اصل عیب جاهلك اولدیغندن وبونده عذر قبول اولنمیه‌جغندن مسائل علمیهیی سؤال وتحقیقده اصلا چکنمه .

(٣٢) عاقل بیلدیکی شیٔ ایله عمل ایدن وبیلمدیکنی صوروب اوکرنادر .

(٣٣) دانشمند ، مصالح جاریهسنده ظن وتخمین اوزرینه حبالهٔ درد وبلایه بند اولمیوب ثمرهٔ عملیهسی اولان تجاریب سالمهیی مقدمهٔ امور ایدرك مطلوبی اولان نتایج حسنهیه واصل اولور.

(٣٤) عالم وعاقل اولان ذات هربر معاملات وخصوصاتی نتایج تجاریب علمیهسی اوزرینه تأسیس واجرا ایلهیه‌جکندن

محمود العواقب وجاهل ایسه هرکون بردرلو سودای خام وخیال واوهامه دوشوب شأمت جهل وحماقتله هیچ برینه نائل اولهمامسیله حصول مقاصد وامانیسنده خاسر وخائب اولور .

(٣٥) عاقل کامل قول وادعاسن ابراز مأثر فعلیه‌سیله تصدیق ایدر اهل فضائلدر .

(٣٦) علم وکمال ایله معنون اولان عقل تزیینات انسانیه‌نك الك احسنی واثرجهل ونادانی ایله تقریر ایلش حمق وبلاهت رذائل بشریه‌نك زیاده مستهجنیدر .

(٣٧) مقبول انام اولان ذوات کرامك عقل ودرایتاری واسطهٔ ضوابط عملیه اولان اقلامك السنه‌سی تحتنده‌در .

(٣٨) انسانك علم وکمالی الی الابد فناوزوال بولمز خیرالخلفیدر یعنی اثار مقبوله‌سیله نائل حیات ثانی اولهرق نام وشانی جهان طوردقجه باقی وذکر ورحمته بادی اولور .

(٣٩) علم انسانه علومنزلت ایراث ایدر وحکمت دخی طریق حق وصوابه ارشادایلر .

(٤٠) علمك افضل وارجحی فوائددینیه ودنیویه تولید ایدنی وعقلك خیرومنفعتلوسی دخی صاحبنی فقروفحتیاجدن قورتارمق ایچون تدارك حوائجنه لازم اولان صنایع نافعه‌یه محبت ایتدیرنیدر .

(٤١) علم وفضیلتی تمیز ایدن امتحان وچالیشوب صحیحاً اکتساب معرفت واثبات اهلیت ایلیان ذاتك امتحان ثمره‌سیله مکرم ومعوقر وچالشمیوبده امتحان ویره‌میان آدم محجوب ومحقر اولهجقی نمایاندر .

(٤٢) علوم عالیه‌یه نهایت اولمدیغندن وعلم ارتدقجه آنك وسعت وجسامتی اکلاشیلوب جهل معلوم اولهجغندن اویله برمقدارعلم اوکرنمکله مغرور اولمق بیوك جهالت وعقلنه کونمك ایسه عین حماقتدر .

(٤٣) فضل وکمال علم وادب سایه‌سنده حاصل وعلمسز اصالت ونجابت شیٔ لاطائلدر .

(٤٤) انسان تحصیل علم ومعارفه اول مرتبه‌سی وغیرت ایتملی وفضل وکمالنی اول درجه‌یه قدر ابلاغ ایللی که اعداسی بیله تصدیق وشهادت ایتمکه مجبور اولملیدر .

(٤٥) اکرچه صکره‌دن کلوب آنلره اقتدا ایدنلر دخی علوم ومعارفك توسیع واکمالنه چالشمش ایسه‌لرده فضیلت علمیه ابتدا کلوب علمی تأسیس وتدوین ایتمش اولنلره مخصوصدر .

(٤٦) حکمتی دائما کوروب کوزتلیان وقوام دوامنه باقان فلمدر .

(٤٧) تحصیل ایلدیکك علمی اونوتمامق ایچون کتابته قید وضبط ایله .

(٤٨) هربر شخصك قدر وقیمتی تحصیل ایلدیکی علمك مقدارینه کوره‌در .

(٤٩) اشیای متداولهنك جمله‌سی چوغالدقجه قدروبهاسی تنزل ایدرفقط علم اویله اولمیوب نه قدر تزاید ایتسه قیمتی دخی اوقدر ترقی وعالی اولور .

(٥٠) علوم وفنونك انواع کثیره‌سی اولوب اکرچه هربرنده بشقه بشقه فضیلت ومنفعت موجود ایسه‌ده انسانك

عمری آز اولوب اوقدر علمی تعلم واحاطه‌یه غیروافی اولدیغندن علوم مذکوره‌دن اك مهم اولنلری انتخاب وتحصیل ایله .

(٥١) درسلره اوزون اوزادیه دوام وحقایق ودقایقی اکلامغه نصب نفس اهتمام ایتمیان آدم علمی ادراك ایده‌مز .

(٥٢) سرمایهٔ سعادت دارین اولان اعمال نافعه‌یه نیل ومواصلت،علم ومعرفتله اولمامش اولیدی علم طلب اولنمزدی .

(٥٣) غفلتله کندوسنی بلاومحنته آتدقدنصکره ورطهٔ مخاطره‌دن قورتیلق ایچون اعمال حیله وتدبیره مقتدر اولان آدمه عاقل دینلمز. عاقل اودرکه نفسنی برزمانده اویله خوف وخطره دوشورمیه‌جك تدابیری اجرایه مداومت یعنی جزم احتیاطه رعایت ایلیه .

(٥٤) شرف انسانیت کثرت قوم وقبیله‌ایله اولمیوب انجق علم وفضیلت سایه‌سنده اولور .

(٧٥) چوجغنه دها کوچك ایکن حسن تربیه وآداب تعلیم ایدن ذات بیودیکی وقت آنکله اظهار مسار واقتخارایدر.

(٥٦) استحصال آداب انسانیه‌ده اختیار اسائت ایدن شرف اصالتی غیب ایدر .

(٥٧) علما ایله الفت ومعاشرت ایدن ذات مظهر توقیر وجهله‌ایله دوشوب قالقان آدم ذلیل وحقیر اولور .

(٥٨) قاعدهٔ تجربه‌یی بیلوب اموروواقعه‌سنده اکا توفیق حرکت ایلیان آدمك منبع اعمال حسنه‌سی چرکاب کدورات وقبحیاتدن مبرا وصافی اولور .

(٥٩) اولادینه علم ومعرفت اوکرتن ذات حاسدلرینه غلبه ایدر .

(٦٠) ادبی ضنایع ایدن حسب ونسبدن فائده کورمز .

(٦١) عقلی آزاولان شخصك خطا وهذیانی چوق اولور.

(٦٢) کوچکلکده علم ومعرفت تحصیل ایتمیان بیوکلکده فیض وترقی بوله‌مز .

(٦٣) تحصیل علم ایتمیان آدم دارینده سلامت بوله‌مز .

(٦٤) صحیحاً علمك محیط اولمدینی شیدن خبرویرمه صکره جهل وقصورك میدانه چیقوب محجوب اولورسك .

(٦٥) دنیاده جهلدن بیوك فقرواحتیاج اولمز .

(٦٦) شرف حسب ونسبی علم وادبدن بشقه شئ محافظه واکمال ایده‌میه‌جکندن انسان‌نائل اولدیغی اصالت ذاتیه‌یی اضافهٔ آداب مکتسبه‌ایله اکمال وتزیینه صرف مقدرت ایتملیدر .

(٦٧) اکمال علوم ومعارف حقنده نقدر اقدام اولنورسه اولنسون مادامکه تحصیل اولنان علم موجبنجه عمل اولنمیه اول علمه مکمل نظریله باقلمز .

(تکلم وبلاغت مستحسنه یه دائرمقالات حسنه‌در)

(١) کلامك مطلوب اولان فصاحتیله برابر مقتضای حال وموقعه مطابقتی حسبیله ابلغ اولانی فهمنده سهولت اولمق ایچون مجازی آز وحشویات ولایعنی تفصیلاتی شامل اولمیوب مافی الضمیری حسن ادا ایله ایجازده کوزل اولانیدر .

(٢) ابلغ كلام مبانيسى صحيح يعنى تصريف فصاحتك مفهومنه ماصدق اولديغى ومعناسى دخى تعقيد وابهامدن سالم بولندیغى حسبيله درست وواضح اولانيدر .

(٣) كلامك اك كوزلى مافى الضميرى بروجه ايضاح آدابه كافى وتفسير وتشريحدن مستغنى اولانيدر .

(٤) كلامك احسنى معناى مقصودى تمامىً افاده جهتيله حليهٔ بلاغتله اراسته وعوام وخواص اكلامق ايچون تعقيد واشكالدن وارسته اولانيدر .

(٥) اقوال حسنه افعال مستحسنه ايله تصديق اولناندر .

(٦) سوزك كوزلى حشويانى قليل ومعناى مقصودى افاده ده تام اولانيدر .

(٧) خطاب چوغالوب اكاكوره جوابى دخى تداخل وتزاحم ايتديكى يعنى اثناى مشاوره ومذاكره ده طرفيندن وياخود برقاچ كشى طرفندن ايرادسئوال وجواب ايله مصلحت مناقشه ومجادله يه دوشديكى صورتده هيچ برى ديكرك مرام ومقصودينى اكلايه ميوب آره يرده حق وصواب غائب اولور .

(٨) سوزك دوغرو واحسنى ابهام وتوريه يى شامل اولميوب ظاهر حاله دلالت ايدنيدر .

(٩) بيان وتوضيحنه مجبوريت كورديكك حق وصوابى عادلانه ايرادو تعريف وباطل بولديغك سوزى ملايمانه ردو تزييف ايله اخوانكى خالصانه ارشاد مقامندن غيرى محلده مالا يعنيدن كف لسان ايله .

(١٠) سوزك معيوب ومقدوح اولانى بيهوده تطويل

مقال ايتمك واطوارك مذمومى دخى اختيار بطالت وكسالت ايلكدر .

(١١) برسوزى سويلرايسه‌ك قورقه وقورقه‌جق ايسه‌ك سويله يعنى تفوه ايده‌جكك كلامدن ثرومضرت اكلارايسه‌ك اويله مقالى اصلاقاله آمه .

(١٢) برطاقم مالايعنى وترهات سويلكدن حذرايله زيرا اندنطولايى مخفى اولان مساوى وعيوبك ظاهره چيقار ودشمنكى تحريك ايله مضمراولان خصومتنك اظهارينه وسيله اولور .

(١٣) اوزريكه لازم اولميان سوزى سويلكدن وآنكله برطاقم اشخاص رذيله‌يى اوزرينه مسلط قلمقدن حذرايله .

(١٤) ملايمت وحلاوتلى مقال كمال عقله‌دالدر .

(١٥) انسانك متانت عقلنه دليل رزانت قوليدر .

(١٦) چوق كلام واردركه كندوسنك لسانه آلتمامسنى سويليانه اخطار ايدر .

(١٧) چوق سوزوادركه مضرتى جهتيله نعمتى سلب واز اله ايدر .

(١٨) يالان طوغرو هرنه‌ايسه برآدم فلان آدم سنك حقكده شويله سويلدى وعليهكده بووجهله سب وشتم ايلدى ديو سكا ايصال كلام نافرجام ايدرايسه سكاسب ودشنام ايليان حقيقتده اول آدمدر .

(١٩) سعايت ، خلق اره‌سنده علاقهٔ الفت ومحبتى قطع ايلكده قلنجدن دها كسكيندر .

(٢٠) سعایت ایتمك یعنی سائری حقنده اجرای غرض ونقسانیت ایچون دیکرینه غمز ونفاق ایلك پك چوق فنالق ایراث ایلر .

(٢١) صدق لسانك اماتی ولسان ایسه قلبك ترجمانیدر .

(٢٢) صدق امانت وکذب خیانتدر .

(٢٣) انسان ایچون طوغریلق هرحالده سرمایهٔ فوزونجات ویلان سویلك ایسه مورث انواع رذائل وقبیحات اولدیغندن صدق واستقامتدن قطعاً آیرلمه وکذبی لسانکه آلمه .

(٢٤) احرار باوقارك سینهٔ کینه‌لری جواهر سرائری حفظ وکتم ایلکده صندوقهٔ امانتموثوقه‌در .

(٢٥) اکثار کفتار ایلك خطیأت وفحشیاتی جالب وبرمجلسده اوصاندرنجه‌یه قدر اوتورمق استقبالی موجبدر .

(٢٦) کذب محدث راحتکداز وصدق محدث شفاء دائم الاهتزازدر .

(٢٧) اخلاق انسانیه‌نك اك قبا ومذمومی یلان سویلك وبین الناس نفاق ومنافرت حدوثنك اك باشلی سببی خیانت ایتمکدر .

(٢٨) ازسویلك چوق دکلمك موجب خیر ومنفعتدر .

(٢٩) کثرت کلام لسانی مذلقهٔ خطایه القا ایدر واخوانه ملال ویرر .

(٣٠) چوق سویلك سمعه وسامعینه ایراث ملالت ایدر .

(٣١) عاقلك صحبتی غدای دل وجان ومحادثهٔ جهلایه سکوت ایله معامله ایلك عین عرفاندر .

(٣٢) انسانك سوزی فضل وکمالنك برهان واضح البیانی وعقلنك ترجمانیدر .

(٣٣) هرکسك درجهٔ قدر وشانی سوزیله معلوم اولهرق مشوار واطوار حسنه‌سیله اثبات وتأیید اولنه‌جغندن متین وحکمت آمیزسوز سویلکه وآنی افعال واعمال جمیله‌ایله تأکید وتصدیق ایلکه سعی ایله .

(٣٤) هرسوزك جوابی وهرفعلك خیر وصوابی اولدیغندن کسه‌یه آجی سوز سویلکه آله‌جغك آجی جواب ایله تلخکام آلام وامور واقعه‌کده افعال قبیحه‌دن احتراز ایله‌که خیروصوابدن مهجوریتله ناکام اولیه‌سین .

(٣٥) انسان سوزیله موازنه اولنور ومرتبهٔ قدروقیمتی فعلیله اکلاشیلور .

(٣٦) مخاطبك مقصودینی اکلامقسزین جوابه مسارعت ایدن مسلك صوابی شاشیرر .

(٣٧) برندن سکا لقردی طاشیان یعنی حرفجینلك ایلیان سندن سائریده لقردی کوتورر سنك خاطرك ایچون لهکده اولهرق آخرینه یلان سویلیان بشقه‌سنك خاطریچون دخی علیهکده یلان سویلر بویله‌لرایله اختلاط ومعاشرتده انواع مضرت کوریله‌جکندن اومقوله منافقسیرتلرایله الفت وانسیت ایتمه .

(٣٨) تودیع ایلدیکك سری فاش ایدن سنك اموریکی دخی اخلال وافساد ایده‌جکندن کمال درجه امینك اولمدیغی آدمه سرویرمه .

(٣٩) اغزینی آچوب صاچمه صپان سوزی اوزدان اخوانی انقباض درونه دوچارایدرك کندوسندن تنفیر وتبریدایدر.

(٤٠) حق سویلیان مظهر تصدیق وقبول اولمله برابر افعال واعمالنی اکا توفیق ایلیان توفیق الهیه نائیلمله کامران اولور.

(٤١) لزومسز ومناسبتسز سوز سویلیان خلقدن ممنون اولیه‌جغی لقردیلری ایشیدر.

(٤٢) طوغریسی آزسویلیان آدمك اخوان ویارانی دخی آز اولور.

(٤٣) اطالهٔ لسان مورث هلاك انساندر.

(٤٤) صورلیان شیئك جوابنی ویرمه وسویلدیکك سوزدن طولابی مبتلای حزن واسف اولمه.

(٤٥) ایشلمدیکك شیٔ سویله‌که صکره یلانك میدانه چیقوب محجوب اولیه‌سك.

(٤٦) ترتب ایده‌جك جوابندن فنالق کوره‌جکی اکلادیغك سوزی قاله آلمه.

(٤٧) سویلیانه باقه سویلتانه باق زیرا برشیٔ مأمول ایتمدیکك آدملردن حکم ووصایابی شامل نجه سوزلر صادراولور.

(٤٨) انسان سوزیله تجربه اولنمیوب افعال حسنه‌سیله امتحان اولنور.

(اخلاق جمیله‌یه دائر اولان کلمات جلیله‌در)

(١) کندوذاتکایله سائرك اره‌سنده نفسکی میزان معاملات

اتخاذایدوب امورواقعه‌یی آنکله سنجیدهٔ ترازوی اختیارایله ونفسکه خوش کلان شیٔ سائرك حقنده دخی اختیارایله نفسکك خوشلانمدیغی افعالی بسقه‌سنك حقنده اجرادن مجانبت قیل.

(٢) سکا برطرفدن احسان اولنمقلغی آرزوایله اکا محبت ایلدیکك مثللو سن دخی سائرینه احسان ایله خلقك میل ومحبتنی استحصال ایله.

(٣) مروت وانسانیتك کالی فنالق کوردیکك آدم حقنده الدن کلان ایلکی اجرا ایتمکله وجوده کله‌جکندن سکا اسائت ایتمش اولان آدمه دخی احسان وبوصورتله اکمال کمالات انسانیه ابلدیکمی اظهار واعلان ایله.

(٤) سکا امنیت ایلیوب امور واقعه‌سنده استشاره‌که مراجعت ایدن ذاته خیانت ایتمه زیرا اندن بیوك انسانیتسزلك اولمز.

(٥) برشیٔ وعد ایلدیکك حالده ایفا وانجاز ایله چونکه وعدوذمت اهل مروته بورج اولدیغندن ابتدای امرده کوزلجه دوشونده بجره‌میه‌جکك ایشی وعددن احتراز ایله.

(٦) انسان کندوسنی بکنمك نقصان عقلنه دلیلدر.

(٧) ناسك اشرف وافضلی ابنای جنسنه زیاده خیر ومنفعتی اولانیدر.

(٨) دواهی وبلایادن سالم اولهیم دیر ایسه‌ك مباشرت ایده‌جك امورك عواقبنه نظر ایله‌ده محذور اولدیغنی جزم ایتدکدن صکره مباشرت ایله.

(٩) حیله کارلقدن حذر ایله زیرا خدعه ودسیسه الحق آدملرك طبیعتیدر.

(١٠) مال ومطالبه رفق وحلم ايله نائل اولنور .

(١١) مروت وانسانيت احبا واخوان ايله حسن الفت ومعاشرت التزام رفق وملايمتله دائم اولور .

(١٢) انسانك مقبول اولان حسن هيئت وحيثيتى وقار وتمكين ايله تزايد ايدر .

(١٣) كريم وحليم اولان ذواتك اخلاق جميله‌سيله تهذيب خصائل ولئيم وفرومايه‌لرك اخلاق ذميمه‌سنه اقتدادن اجتناب ايله ترك رزائل ايله مقبول الشمائل اولهسين .

(١٤) خلقك معايب ومساويسنى تحرى ايله يوزلرينه اورمق اخلاق مذمومه‌دن اولسيله بعض شيلردن تغافل وتجاهل كوسترلمسى موافق عقل وحكمتدر .

(١٥) سائرك اوفق تفك عيب وقصورينى كورمامك ويوزله‌مامك كريم اولان ذواتك سجايای مرضيه‌سندندر .

(١٦) تواضع، خلق ايله‌حاصل اولهجق منافرتدن طولايى ظهور ايده‌جك خائب وخسراندن موجب امانلدر .

(١٧) تواضع انسانك فضل وكمالنى وتكبر رذائل حالنى اظهاره بيوك وسيله‌در .

(١٨) تواضع ذليل وحقير اولنلرى عالى وتكبر اعالى‌يى آدانى ايدر

(١٩) انسانك حسن حالى حلم وتواضع مسلكنده حاصل اولور .

(٢٠) حسد بر علت مزمنه‌در كه اكا مبتلا اولان ازاله‌سنه اولمه‌دن بشقه چاره بوله‌مز .

(٢١) حسددیدكلرى دردوبلا انسانك وجودينى اريدوب افنا ايدر .

(٢٢) اخلاق حسنهٔ مقبوله هركسك ميلان وتوجهنى جلب وتوحش وتنفرى سلب ايده‌جك معاملات جميله‌يى اعتياد ايتمكدن عبارتدر .

(٢٣) حسود برزماده نائل مرام اولوب ايلرويه كله‌مز .

(٢٤) حلم محاسن اخلاقك مفتاحى اولديغندن حلم ايله متخلق اولان ذات آنكله سائراخلاق حميده‌يى دخى احرازايدر .

(٢٥) سوى خلق حسيله خلق ايله ظهورخصومتله سبيت ويرلمسى امراض قلبيه‌يى توليدو آدمك حضورورا حتنى نابديد ايدر .

(٢٦) فنا خويلرك اك باشليسى كبر ويلانجيلق ونمامدر .

(٢٧) نجه‌عزيزوذى قدرت آدملرى كبروعظمتلرى سوء حاله دوچار ونجه ذليل بيوايه اشخاصى حسن خلق وسيرتلرى مظهر شرف واعتبار ايله‌مشدر .

(٢٨) اوزركده اولان لطف ونعمتى بحد وشمار وايفاى ذرهٔ تشكرينه عدم اقتدارك آشكار اولان پدر بزركوارينه رعايت واحترام كوسترمك سن دخى اوغلكدن حرمت كوره‌سن

(٢٩) اخلاق ذميمه جالب شامت واحسان كوريلان محله فنالق ايتمك مورث تشنيع وملامتدر .

(٣٠) انسانك شرف ومزيتى كمالات حسنه وافعال مستحسنه‌سى ايله وجوده كلور .

(٣١) عار انسانى آتشدن زياده ياقه‌جغندن عارلنه‌جق ايشى ايشليوب اوتانمه وسوء عملك بليه‌سيله آتشه يانمه .

(٣٢) رتبهٔ جليلهٔ امارته نائل اولمسه‌ك دخی بولندیغك مجلسده خواجه‌كایله پدریكه قیام و تعظیم و احترام ایله‌که برخوردار اولمه‌سك

(٣٣) ایکیده برده حدت و غضب کوسترمك صاحبنه نقصان ایراث ایدر و کیزلی اولان معایبی میدانه چیقارر .

(٣٤) کریم اولق ایلدیکی وعدی ایفا و انجاز و خصمنه ظفر بولدقده حقنده معاملهٔ عفو و شفقت ابراز ایتمکله حاصل اولور .

(٣٥) غیردن کریه و چیرکین کوردیکك شیدن احتراز ایلك خصلت مقبوله‌سی کندو نفسکی تهذیب و تأدیبه کافیدر .

(٣٦) عقل فراست و امور واقعه‌ده حسن تدبیر و کفایت انجق صداقت و استقامت ذاتیه‌یه محتاج اولوب بونده قالب و قیافت و وجودجه اولان زینتك دخل و فائده‌سی یوقدر .

(٣٧) کبر و عظمت انجق جناب عزته مخصوص اولدیغندن متکبر اولان آدملرك جمله‌سی مطلقا حقیر و ذلیل اولور .

(٣٨) مسئول اولدیغك امور ایله مشغول اول یعنی مکلف اولدیغك وظائف هرنه‌ایسه دائرهٔ مخصوصه و محدوده‌سنی تجاوز ایلمه‌که مسئول و بین الخلق نامقبول اولیه‌سك .

(٣٩) اقتدارك حالنده اظهار رفق و ملایمت و مجرد محافظهٔ اعتدال امور ایچون اعمال شدته احتیاج صحیح کورر ایسه‌ك بوحالده دخی عنف و رعونتدن مجانبت ایله که اخلاق حسنه ایله متصف اولمه‌سك .

(٤٠) کندی نفسنی اصلاحه مقتدر اولمیان آدم آخرینی اصلاحه نصل مقتدر اولور .

(٤١) هوای نفسنه تبعیتله منهیات و فحشیاتدن بر کره لذت آلوبده اول مسلك مقدوحه سالك و اجرای حظوظات نفسانیه‌سنه منهمك اولان آدم ارتق ناصح مشفقك نصح و پندندن نصل فائده کوره بیلور اویله ایسه ایشی بو پره‌یه کتورمدن نفسکی فحشیاتدن منع ایله زیرا الی آخر العمر رذیل و بدنام و هر طرفدن هدف سهام طعن و دشنام اولورسك .

(٤٢) آشکار ایشلمکدن احتراز ایلدیکك شیٔ کیزلی ایشلمکدن اجتناب ایله که جناب حق هر برده حاضر و امور عباده ناظردر .

(٤٣) احسان مقابله‌سنده فالق ایدن انسان انسان اولیوب فقط انسان صورتنده حیواندر .

(٤٤) حدت حالنده قوهٔ غضبیه‌سنه اطاعت ایلیان ادنی غالب ایدر .

(٤٥) ناصح مشفقك سوزنی دیکلیوبده موجبنجه عمل ایدن ذات خصم کینه جوسنی قهر ایدر .

(٤٦) تواضع ایدن ذاتك قدر و منزلتی عالی اولور .

(٤٧) اخلاق حمیده و سیر بر کزیده ایله متصف اولان ذات هیچ بر شیدن قورقمامق اوزره مبشردر .

(٤٨) بوزراعتکاه عبرتده هرکس اکدیکنی بیچه‌جکندن مزرعهٔ سینه‌سنه ابنای جنسی حقنده تخم عداوت و کینه زرع ایدن خیبت و خسراندن بشقه محصول الهمز .

(٤٩) خلق وطبیعتنی فنالغه آلشدیران آدم نفسنی دائما تعذیب ایدر .

(٥٠) معاملاتده اصرار وعنادی اعتیاد ایدن آدمدن اوزاق دولاشمق لازم وسعادت حالی مستلزمدر .

(٥١) طاتلو دللو اولان ذاتك محب صادق چوق اولور .

(٥٢) معاذالله تعالی پدرینه اذاوجفا ایدن شخص بالاخره اوغلی دخی کندوسنه عاصی اولهرق پدرینه ایلدیکی معاملهٔ غیر لایقهنك قات اندرقات مجازاتنی کورير .

(٥٣) عقلنه کلن شیٔ عقل وحکمته تطبیق ایتمکسزین ایشلیان آدم دائما درد وبلایه اوغرار .

(٥٤) خلقه مضرت واذا ایتمان آدمك اصلا دشمنی اولمز

(٥٥) ایشلردن بعض ایش واردرکه آنك رفق وملایمتله اصلاحی قابل اولهمیه جغندن اومقوله اموره حکمت ومصلحت اقتضاسنجه معتدلانه اعمال شدت اولنملیدر .

(٥٦) احبا واصدقانك نائل اولدقلری دولت ونعمته حسد ایلك پك دون همتلکدر .

(٥٧) اختیار دنائت ایتمکدن ایسه اولمك خیرلودر .

(٥٨) سکا ناصح ونصح ویرندی مستلزم ازالهٔ قبایح اولان حقکده رحم وشفقتی اولدیغی مجربك بولنان ذاتدر .

(٥٩) فنا اولاد ابا واجدادینك براقدیغی ارکان شرف واصالتی هدم ایدر .

(٦٠) اشاعه سنی مستکره کوردیکك اموری کندکدن وغیریدن روایتله نشر ایتمه زیرا بوندن چوق مضرت تولد ایدر .

(٦١) ایفاسندن عاجز اولهجغك شیٔ وعد ایتمه زیرا اخلاق مذمومهدن معدوددر .

(٦٢) عرض وناموسکه ونام شهرتکه ایراث نقیصه ایده جك افعالی ایشلمه زیرا پك چوق نادم اولورسك .

(٦٣) حد وقدرینی تجاوز ایدن آدم راحت وحضوردن محروم اولهجغندن عقللی صایلمز .

(٦٤) انسان ایچون اخلاق حسنه کبی حسن قرین اولهمز .

(٦٥) انسان نائل اولدیغی احبای صادقهسنك مدح وستایشلرینه ویاخود پیدا ایلدیکی حسودلرینك فضل ومذمتلرینه مظهر اولمقدن خالی اولمیه جغندن حقکده سائرینك حسن ستایشی مسموعك اولدقجه بوکا قابیلهرق عجب وانانیته وحسودلریکك طعن وتشنیعنی ایشیتدکجه « چونکه آدم نه یایسه خلقه یارانه - میه جغندن ونسانلرینی طوتمیه جغندن » آنلره دخی وجود ویرمرك تلاش وحمتنه دوشمامليدر .

(اخوت وصداقت صحیحه یه دائر مقالات ملیحه در)

(١) مظلوم ایچون مبتلا اولدیغی بلیهنك درجهسندن زیاده ابلغ لسان اولهمز .

(٢) احبای صادقهك حقنده دائما عزت واکرام کوسترب کندولرینی صحیحاً خوشنود ایله که دشمنلریکی حقیر وذلیل ایدهسك .

(٣) انسانك صادق دوسته احتياجى سائر حوايج ضروريه يه احتياجى كبيدر . وبلكه دها زياده‌در زيرا محب صادق سايه‌سنده حوايج سائره بالسهوله وجوده كلور .

(٤) بين‌الاخوان حسن الفت ومعاشرت امور مشروعه ومعقوله‌ده يكديكره موافقتله دوام ايدر .

(٥) جهـانده اك زياده عقل ودرايت خلق ايله حسن معاشرت اولنه‌رق محبتلرينى قزانمقدن عبارتدر .

(٦) ارازل اشخاص ايله اختلاط وموانست پك چوق طبايع سليمه صاحبنى افساد ايله دوچار مذمت ايتمشدر .

(٧) صداقت دنيلان خصلت مقبوله اكريلكى ترك، هر شيده طوغرى يوله كيتمك وحق وصوابى التزام ايتمكدر .

(٨) منافقلرله الفت ومعاشرت آنلرك طبايع ذميمه‌لرينك سرايتيله اخلاق حسنه‌نك تغير وافسادينى مستلزمدر .

(٩) كرم تعبيراولنان سيرت ممدوحه اخوانك عسر ويسرى حالنده معاملهٔ صادقانه ومحبت خالصانه كوسترمكدر .

(١٠) اخلاق رديئه ايله متصف اولوبده نفسك اصلاحنه مقتدر اولمديغك حالده خلقى اصلاحه هيچ مقتدر اولهمازسك .

(١١) محبت واخوت حقيقيه ادعا ايدن آدمك صدق وكذبى ايام اقبال ووسعتده بلنه‌ميوب هنكام ادبار وشدتده معلوم اولور .

(١٢) خلقدن حسن موافقت بكليان آدم ابتدا نفاقى ترك ايتملىدر .

(١٣) اخوانيله دائما معارضه ومناقشه ايدنلرك دوستى آز اولور .

(١٤) خلق آره‌لرينه مخالفت ومباينت دوشميوبده اتحاد واتفاق ايله بولندقجه سعادت حال ايله يشارلر .

(١٥) عبـادك محـاسن اخلاقندن اك كوزلى وبيوكلك علامتلرندن زياده آشكار اولانى خصلت جميلهٔ وفادر .

(١٦) اخوت ومحبتك حصولى آنجق وفا ايله‌در .

(١٧) دشمن ترويج مضمرات مفسده‌سى ضمننده سكا نقدر طاتلو دل كوسترسه‌ده بالآخره تلخكام اولهجغك جهتله مسرور اولمه .

(احتياط ومشورته دائر كلمات معتبره‌در)

(١) خلقك اك نادان واحمقى امور واقعه‌سنده خيرمأمول ايتديكى وسرندن امين اولمديغى شخصه اعتماد ايدنيدر .

(٢) فرصت ايله انتفاعه امكان وار ايكن فوت اولمدن اكا وصوله مسارعت ايله .

(٣) حسن تعبير وتدبير ايله دشمنى رام ايتمك اختيار تهلكه ومقاتله ايله مغلوب ومقهور ايله‌مكلكه مرجحدر .

(٤) اله كچن فرصتى ضايع ايتمك الم ومحنتى دعوت ايلكدر .

(٥) اك عقللو ذات مصالح واقعه‌سنده عقلا ايله مشورت ايلكدن مستغنى اولمز .

(٦) سلامت وراحت مرادايدرايسه‌ك صداقت واستقامتی التزام ايله .

(٧) حسن عواقب اموری تأمين ايدن حزم واحتياطك برنجيسی مشورتدر .

(٨) اوزريكه لازم اولميان شی‌ايله اشتغالدن حذر ايله‌كه محتاج اولديغك شئ غائب ايتميه‌سك .

(٩) عجله‌دن حذرايله‌كه صكره مشكلاته دوشميه‌سك .

(١٠) برايشه باشلامزدن اول لازم اولان حسن تدبيری استحصال ايله‌كه صكره‌مشكلاته دوشمامك اوزره امين اوله‌سك .

(١١) برايشه عازم اولمزدن اول عواقبنی كوزلجه تفكر ومطالعه وارباب تجربه ايله تذكر ومشاوره ايله‌كه انجامنده نادم اولميه‌سك .

(١٢) نيل مقاصد ايچون حزم واحتياط پك بيوك سرمايه واندهاهمال وبطالت اولنمسی مانع حصول امنيه‌در .

(١٣) سنی طوتمزدن اول خرسزی‌سن طوت يعنی اوزريكه متوجه اولديغنی حس ايلديكك مضرتك ظهورندن اول دفع اسبابنه چالش .

(١٤) عاقبتندن قورقيلان ايشلری ترك ايله‌كه دوچاروخامت اولميه‌سك .

(١٥) برخانه‌يی الهجق اولورايسه‌ك ابتدا جوانده بولنان خانه صاحبلرينك حالنی سئوال وتحقيق ايلده اكر قومشولری كوزل آدملر اولدقلری اكلاشيلورايسه اول خانه‌يی آل زيرا فنا قومشو انسانی دائما معذب وراحتسزايدر .

(١٦) شرف انجق كشی همتنی عالی طوتوب استعمال فضائل انسانيه ايتمكله حاصل اولور يوقسه اعالی واكابردن اولان آبا واجدادينك چوريمش وخاكه منقلب اولمش وجود نابودلريله افتخار ايتمك شرف دكلدر .

ومماالفخر بالعظم الرميم دائما فخارالذی ينبغی الفخاربنفسه

(١٧) كوله‌ايله شقه ومزاح ايتمه زيرا عارسز اولور .

(١٨) عفت واستقامت حصن ناموس وحيثيتی محافظه ايچون بوزولمز برارددر .

(١٩) انسانك قدر وقيمتی خطب مهمده استخدامیله ابرازينه موفق اولديغی اثراهليت وكفايتله معلوم اولور .

(٢٠) هركس اكديكنی بچر ونيك وبد ايشلديكی شيئك مكافات ومجازاتنی كورر .

(٢١) اصحاب اقتدار وثروت ايله خصومت اثرحمق وبلاهتدر .

(٢٢) بيوك آدملرايله عداوت نادانلرك عادتيدر .

(٢٣) خلق ايله سوء معامله‌يی اعتياد ايدن آدم مقابلنده اوضاع عنيفه مشاهده‌سيله متأذی اولور .

(٢٤) قدرنی بليان حدينی تجاوزايله بالاخره دوچارملامت ومذلت اولور .

(٢٥) همتی عالی اولان ذاتك قدر وقيمتی زياده اولور .

(٢٦) كثرت مزاحی يعنی لهوولطيفه‌يی اعتياديدن آدمك هيبتی زائل اولور .

(٢٧) خواب وغفلته ملازم اولان آدم مرادينه اصلا نائل اولمز .

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

(٢٨) شهراه استقامتدن آیریلان آدم ضلالته دوشر سنی صورت ظاهرده تهدید ایدن آدمك شرندن قورقه لکن صورت اغفالده تأمین ایلیان شخصك مکرندن زیاده حذرایله .

(٢٩) هربرایشتدیکك شیئه میل ایدوب اله کتورمك ایچون طمعه دوشمه وهرکاره الکی اوزاتمه که سعی وامکك بیهوده اولوب بوش یره یورولورسك ومستعدومستفید اولدیغك شیدن دخی محروم اولورسك .

(٣٠) قناعتسزدن عاجزاوله جغك قیوبی آجه یعنی مصرفکی هرزمان درجهٔ اقتدارك مساعد اوله بیله جك درجه‌دن خارجه چیقارمه که صکره مدیون ومضطرب اولورسن .

(کسب وتجارت مفیده یه دائر مقالات سدیده در)

(١) هرعمله سعی وابرام موجب حصول مرامدر .

(٢) بولدیغی شیئ بلا احتیاط صرف ایدرك بولدیغی وقت غیره عرض سئوال واحتیاج ایدن آدم یك احمقدر .

(٣) سرمایهٔ حیوة وتعیشی اولان نقده وزائدینی اتلاف وبیهوده یره اسراف ایدن آدمك نظام حالی فاسد اولور .

(٤) حوایج ضروریه‌دن معدود اولمیان برطاقم تجملاتی ترك ایتمکده چوق فائده کوریلور .

(٥) آزچوق مالك اولدیغك مالی حسن تصرفله اسراف ایتمامك محدود قزانمغه چبالمقدن خیرلودر .

(٦) مالی اتلاف واسراف ایتمك شاشتملق وازغنلقدر .

(٧) دوچار زحمت ومضایقه اولمامق ایچون مصالح دنیویه‌کی من غیرالنهایه معمر اوله‌جق کبی تنظیم وتدارکات اخرویه‌کی دخی یارینه چیقمیه‌جغ کبی تهیه وتتمیم ایله .

(٨) اختیار رخاوت وکسالت موجب محرومیتدر .

(٩) صورت اعتداللده یسرعسره وغنا وفقره توطین نفس ایتمك ، انسان ایچون برحاله دوام ممکن اولمیه‌جغندن ، متصور اولان مکدرات کونیه‌یه مقاومت ایلك ایچون برسلاحدر .

(١٠) نقود واموال موجب نیل امانی وامال اولدیغندن بوش یره مالکی اسراف ایتمه‌که اومدیغك شیدن محروم اولمیه‌سك .

(١١) تجارت وصنعت کبی برکاروکسبه تشبث ایدرك کدیمینك ایله تدارك حوایجکه سعی ایله‌که اوسیله سکارزق قپولری آچیلور .

(١٢) دائرهٔ مشروعه ومعقوله‌ده اجرای خیر وحسنات ایله برابر مالکدن ادارهٔ ذاتیه‌ك ایچون محتاج اوله‌جغك قدر شیئ امساك ایله‌که ضرورت چکمیه‌سك .

(١٣) اصحاب ثروت واقتداردن اولدیغك حالده هیچ کمسنه سنك حسب ونسبکدن سئوال ایتیوب هرزه‌ده بولنسه‌ك اصحاب اصالت کبی مظهر توقیر وحرمت اولورسك .

(١٤) مال بیك بلا وزحمته قاتلنمغله قزانیلور بونی بیل ومالکی اسراف ایله‌که کارعاقل دکلدر .

(١٥) استحصال امر معیشتك ضمننده برکاروکسبله مشغول اول

اکر مالیخولیا قبیلندن اولهرق تحصیل حوایجده پابستهٔ دام امل ودوچار ورطهٔ رخاوت وکسل اولورایسهك صوکره الدانوب آچ قالورسك .

(١٦) اختیار کسل وتونی سبب فوت مقصود وامانیدر .

(١٧) تدارك حوایج ضروریه ایچون سعی وحرکتی ترك ایتمك بیوك غفلتدر .

(١٨) نیل مطالب مهمه‌ده اختیار تکاسل ورخاوت اسباب محرومیت ومأیوسیتك برنجیسیدر .

(١٩) تیزپرلکك ثمره‌سی فقر وضرورت وذلت وسفالتدر .

(٢٠) جوائرد مالنی یولیله صرف ایدوب اهل وعیالیله مضایقه چکدرمیاندر وبخیل نائل اولدیغی نعمت وثروته کمال امساك ایله نفسنی واولادوعیالنی هرشیدن محروم ایدرك جمع وادخار ایلدیکی اموال کثیره‌یی ترك ایله دوچار پنجهٔ مرك اولوب اول مالك ذوقنی بشقه‌لری سورنلردر .

(٢١) خصلت مقبولهٔ سخا ، مستحقین ومحتاجینه قدر کفایه‌ده اعطا ایلمکدر یوقسه مامله‌کنی تبذیر و اسراف ایلیانلر سخی دکلدر .

(٢٢) انسانك صنعتی استحصال امر معیشتی ایچون توکنمز برحزینه‌در .

(٢٣) حسن تدبیرایله ازمال چوغالور واموال کثیره سفاهتله محو اولور .

(٢٤) نفسکی نفسکك اکتساب تمتع ایتمسی یولنده چالشدر وصباحك رزقنی بوکوندن تدارکه چالش .

(٢٥) سنك خیرلوکز اهل وعیالنه خیرلو اولنلردر یعنی نائل اولدیغی نعمت الهیه‌یی فامیلیاسنك ومتعلقات واقرباسنك دفع احتیاجاتنه یولیله صرف ایلیانلردر یوقسه مالنی سفاهت یولنده چوریدنلر دکلدر .

(٢٦) خیروحسنات ضایع اولمزمکرکه اراذل اشخاص حقنده اجرا اولنمش اوله .

(٢٧) اقچه اقچه ایله قزانیله‌جغندن رأس المالکی بروقت ضایع ایتمه‌سك که مفلس اولمیه‌سك .

(٢٨) التون ابواب مقاصدك اناختاری اولدیغندن انکله مقصوده وصول میسر اولور واقچه دخی هربر غصه وکدری ازاله ایدر .

(٢٩) قلت مال ، صاحبنی ذلت وسفالته دوچار ایده‌جکندن نفسکی بوحالدن وقایة مالك حسن محافظه‌سنه سعی ایلیه .

(٣٠) صرفیات واقعه‌کده حداعتدالدن ایرلمامق اوزره اسرافی ترك وصباح ینه محتاج اوله‌جغکی بوکوندن فکرایدوب تدارك ایله امورکی اساس حزم واحتیاط اوزره بناقیل .

(٣١) انسان کامل دائماغیره منفعتی طوقنوب خیروحسناتی منقطع وزائل اولمیاندر وبومقصدایسه تصرفات مالیه‌یه دقتله حاصل اولور .

(٣٢) الده برصنعت بولنمسی صاحبنی نرده اولسه فقر واحتیاجدن قورتارر .

(٣٣) اصحاب حاجتك انجاح مرامنه مقتدر اوله‌مدیغك

حالده حسن صورت وملايمتله اومثللو عجزه بی اميده دوشورمامك ايشی اوزون اوزاديه سورونجمه يه القا ايله مكدن احسن واولادر .

(٣٤) مال احباب كرمك مزيتی تزييد ايله برابر برطاقم الجنامره مراجعتدن استغنا بخش اولهجنی جهتله سكا محافظهٔ مالك لزومنی توصيه ايدرم .

(٣٥) ادارهٔ اموردن عاجز اولان خصلت زميمهٔ بطالته توكل مناسنی ويرملری ودون همت اولان دخی مسلك مقدوحلرينی قناعت طرزنده كوسترملری شايان استغرابدر .

(٣٦) زنكينلك سيادت واصالت ذاتيه سی اولميانلری اشرافدن كوسترر ومال ضعيفی قوی قيلر .

(٣٧) فقر معايب ومساوينك كافه سنی جمع ايدر وصاحبنی دائما وادیٔ محنت ومشقته سوق ايلر .

(٣٨) فقير ومديون اولان آدم كيجه لری ايرتسی كونك تدارك حوائجيله اصحاب مطلوبك كوسترجكلری اذا وازعاجی تفكرايله بی خواب وحضور وكوندوزلری دخی انواع ذلت وحقارته دوچار اولهرق حريت ولذت حياتدن دورادولور .

(٣٩) اصحاب ناموس وملاحظه يه كوره قبره كيرمك فقرايله عمر كچرمكدن اولادر .

(٤٠) دسترس اولهرق جيبكه قوديغك نقود جزئيه الكه كچمكسزين حصولنی اميدايتديكك اموال كليه دن خيرلودر .

(٤١) عندالحاجه دفع احتياجكه كافی اولهبيله جك مال قليل احتياج صحيح اوزرينه اولمقسزين ادخار ايلديكك مال كثيردن خيرلودر .

(٤٢) بالسهوله استحصالی ممكن اولان ازمال تحصيلنده كلفت اولان چوق مالدن اولادر .

(٤٣) دين ودنيانك قوام وانتظامی علم ومعرفت ومال وثروتله در .

(٤٤) فقر وفاقه يه دوشوبده آنك اوزرينه برده اختيار رخادت وتكاسل ايدن آدم شبهه سز هلاك اولور .

(٤٥) انسان ايچون احتياجات ضروريه سنه دسترس اولهرق آخره احتياجدن مستغنی اولمق ايچون برصنعت اوكرنمك شرفی كفايت ايدر .

(٤٦) جمع ايلديكی حالده حسن تصرفله آخره محتاج اولمقسزين عمرنی كچروب بعدالوفات مالنی دشمنه براقمق حال حياتده دوستنه عرض احتياج ايلكدن خيرلودر .

(٤٧) مال انسانك هرحالده سلاحيدر .

(٤٨) انسانك فضائل وكمالاتی اظهارايدن مال وثروتيدر .

(٤٩) بخل وخست اسراف واكارمك شاننده اولمدينی كبی اسراف وسفاهت دخی انارهٔ يقشمز .

(٥٠) ترك تكاسل ايله سعی وغيرت ايدن مراديته نائل اولور .

(٥١) كسالتده دوام ايدن املندن محروم اولور .

(٥٢) محتاج اولمدينی شیٔ صاتون الان آدم محتاج اولدينی شیٔ صاتمغه مجبور اولهرق چوق زحمت چكر .

(٥٣) مالنی اسراف واتلاف ايدنلر قرين اسف اولدقلری حالده وفات ايدرلر .

(٥٤) مالنی من غیرحساب تبذیرایدن غفلتله هلاك اولور .

(٥٥) امور ذاتیه‌سنی حسن تسویه‌دن اوشنوب تکاسل ایدن آدم بالاخره فقیر اولوب تدارك اقوات یومیه‌سی ضمننده بالضروره آخرك ایشنی ایشلمکه مجبور یعنی اجیر وخدمتکار اوله‌رق شرف حریتدن دوراولور .

(٥٦) انسانك اقتدار واعتباری یرنده‌ایکن اولمك سفالت وذلتله یشامقدن اولادر .

(٥٧) دوچار فقر وفاقه اولمیوبده ثروت وانتظام حالك یرنده اولدقجه بتون عالم دوست وهوادارکدر .

(٥٨) اثر لطف واحسانك ایله بالفعل اجراسنه موفق اوله‌بیله‌جکنی جزم ایتمدیکك شیئی قطعاً لسانکه آلمه وبرطاقم بیچاره‌لری امیده دوشروب وبالده قالمه .

(٥٩) احتیار زحمت ومشقتله برچوق امك ویرمدکجه نعمت استراحته نائل اوله‌مزسك .

لاتنال الراحة الا بالتعب

تمة الرسالة بلطفه الكريم

ـا ١٥ شباط سنه ٣٢٩

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI
OSMAN ERGİN KİTAPLARI No

فهرست

۲ مقدمه

۳ تواضعه دائر کلمات جمیله

٦ ادابه دائر ۱۲ کلمات مقبوله

۱۱ بعض ذوات کرامك کلام حکمتیانلری

۱٤ اداب علوم نافعه‌یه دائر کلمات جامعه

۲۱ تکلم وبلاغت مستحسنه‌یه دائر مقالات حسنه

۲٦ اخلاق جمیله‌یه دائر اولان کلمات جلیله

۳۳ اخوت وصداقت صحیحه‌یه دائر مقالات ملیحه

۳۵ احتیاط ومشورته دائر کلمات معتبره

۳۸ کسب وتجارت مفیده‌یه دائر مقالات سدیده

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

خطا صواب جدولی

صحیفه	سطر	خطا	صواب
٤	١١	طبیه	طیبه
٦	١٧	اب	ادب
١١	٤	بلفا	بلغا
١٢	١٤	یولار	یولار
١٥	١١	جهلدك	جهلدن
١٧	١٢	تواضح	تواضع
١٩	٧	سی	سعی
٢٣	١٠	اوزرینه	اوزریکه

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI